

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta a 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

Impozanten shod v Mokronogu.

Pretečeno nedeljo je napravila Kmečka zveza za trebanjsko dekanijo ljudski shod na rajskem dvorišču v Mokronogu. Zanimanje nanj je bilo splošno, kar dokazuje veliko število udeležencev, katerih je bilo gotovo do 100, kakor tudi sestanek liberalcev, ki so se posvetovali, kaj storiti. Sklicatelj shoda, g. župnik Bukowitz otvori shod, predlaga predsednikom posestnika graščine gosp. A. Mavsarja, ki se soglasno izvoli, predstavi dr. Evg. Lampeta iz Ljubljane, kateremu predsednik podeli besedo. G. govornik v temeljitom govoru razloži namen kmetijskih zvez. V uvodu primerja prejšnje in sedanje čase. Prej je bila vsa oblast v vladarju, čegar opora so bili graščaki. Ti so imeli oblast nad metom in delali ž njim po svoji volji. Te azmere so se spremenile po nekaterih deželah s silo, z revolucijo, pri nas v Avstriji pa mirnim potom. Takoj v začetku liberalne lobe se je proglasila svoboda, svoboda za vse, tudi za kmeta. Graščaki so izgubili svojo oblast in na njih mesto je stopilo uradništvo, nesto graščinskih hlapcev, stalna armada. Za vse to pa se je potrebovalo denarja in davni vijak je začel pritiskati na svobodnega meta. Ta pri vsej svobodi ni imel odkod vzeti, ker država je pozabila dati kmetu glavno reč, dati kmetu sredstev, da si opomore. (Kmet je začel rabiti svobodo s tem, da se je zadolževal na odušne obresti, česar prej ni mogel delati. Zemljiške knjige iz tistih let nam dajejo žalostno sliko kmetijskega položaja. Da bi se kmet znebil dolga, začel se je seliti v Ameriko. To traja in se ponavlja do danes. Naprej ne sme iti tako. Dobiti moramo sredstev, da bo moglo naše ljudstvo živeti na svoji zemlji. (Tako je.)

Nov duh je zavel po celem Slovenskem. vse čuti, da je treba drugače začeti, ukreniti nova pota v gospodarstvu in politiki. V tem času je ravno duhovnik največji sovražnik nračnjstva in ponemnevanja ljudstva. Duhovnik je bil prvi, ki je klical: kmet, vstani, zobražuj se, združi se! Vzbudila se je zalužniška misel, pojavila se je ideja kmetijskih zvez.

Med tem se je zvršila v državi važna izprememba. Kmet, ki je bil drugim stanovom lejanke enak le takrat, kadar je bilo treba lavke plačevati, je postal po splošni volivni pravici enakopraven tudi v politiki. Padli so stari, plesnivi predsodki in privilegiji. Kmet, katerega so doslej povsod odrivali, kakor tudi lelavce, imata svoje zastopnike v drž. zbornici. Za to pridobitev imajo poslanci S. L. S. veliko zaslugu (Klici: Res je!), ker so se ved-

no v prvih vrstah bojevali. (Navdušeni živoklici.)

Zmagali so zastopniki ljudstva in se združili. Ravno poslanec S. L. S. Povše je bil, ki je zaklical v zbornici: zastopniki kmeta, združimo se! Zasluge S. L. S. za kmeta in delavski stan so zapisane kakor v jeklo in nihče jih ne izbriše. V zbornico so prišli tudi zastopniki delavstva. Socialni demokratje naj bodo hvaležni našim poslancem, ki so šli tudi za delavske pravice v boj.

Zastopnike kmečkega stanu pa čaka še mnogo dela. Treba bo spremeniti kmetu škodljive postavbe. Kdo naj dela nove postavbe? Ljudstvo po svojih zastopnikih z vladarjem. Da bodo ljudski zastopniki mogli delati dobre postavbe, morajo priti večkrat v dotiko s svojimi volivci, da spoznajo njihove želje. Kmetje pa morajo nastopiti skupno, v zvezah, na shodih. Če vsak kmet posebej toži in jaduje, ga nihče ne porajta. Ako pa stotine mož skupaj stopijo in stavijo svoje zahteve, je vse kaj drugega.

Treba pa je, da kmetje zaupajo drug drugemu, da se ljubijo in podpirajo med seboj. Med njimi mora biti več ljubezni do bližnjega. Do sedaj je bil kmet zaničevan, ker je bil razdrobljen, se tožaril s sosedom in mu škodoval, kjer je mogel. To je krvaveča rana na kmečkem stanu. Zadnji čas, da se jo ozdravi.

Drug namen kmečkih zvez je: Kmeta napraviti samostojnejšega v politiki. Misel kmetškega stanu napreduje. Več se bere, na shodih že nastopajo priprosti možje in fantje. Izginja tudi ona pasja ponižnost in hinavščina, ki se pa še včasih pokaže. Če je v vas, možje, še kaj, pravi govornik, bi mi jo jaz rad danes pregnal in mu zravnal hrbet (Ploskanje). Sicer pa ni čudno, če je ljudstvo ponekod vdano hinavščini, ker je moralo vedno prositi in se poniževati. A danes je drugače, zato pokoncu glave. Verige so se strle — uspeh S. L. S. Pišejo, da posojilnice škodujejo, da duhovniki skrbje za svoj žep, da izkoriščajo politiko. A sto in sto slučajev nasprotno dokazuje. Koliko posojilnic vodijo zastoni! Niso delali za svoj žep, ampak v blagor ljudstva. Če ne verjamete, pojdite pogledat račune, vsakemu so odprti. Prvi boj stranke je veljal oderuhom. Prvi snovatelj Rajfajznovk so morali biti oboroženi z revolverjem ne iz strahu pred tatovi, ampak pred oderuhi, ki so pretili, da jih pobijejo. A danes je zmaga zadruga ideje popolna. Čez 430 zadrug je združenih v »Zadrugi zvezi«. Če bi imela vsaka zadruga samo 100 članov, bi pomenilo to že armado 43000 rodbin, sila, ki je nepremagljiva. Na ta način je postal kmet gospodarsko prostejši, ob enem pa tudi v politiki svobodnejši.

Po zadrugah pa so se tudi dvignile cene nekaterim kmetiskim pridelkom, pomnožili so se dohodki. Gospod govornik opozarja na mlekarne, in pozivlja navzoče, naj se posvetujejo med seboj in naj osnujejo po vzgledu dru-

gih kako zadrugo primerno krajevnim potrebam. Gospodarska zveza bo šla na roko, vlada je obljubila podporo v take namene. Izkoristite železnico, ki se vam zida. (Liberalci vpijejo: Predaleč je. Zakaj nam niste kolodvora bližje postavili. Nastane velik hrup.) G. župnik miri in povdarja, da tu imajo prvo besedo kmetje. Vi niste kmet, mu kličejo. Bukowitz: Tudi kmet sem, saj plačujem zemljiške davke.)

Gospod govornik izjavlja, da ne more pomagati radi železnice, ker on pri tej stvari nima nič zraven. Nato opisuje pomen tesnejše zveze med političnimi društvi in poslanci. Želje ljudstva bi prej prodirale na merodajnem mestu.

Kmečko zvezo čaka mnogo dela na političnem polju. Pred vsem je treba odpraviti volivno krivico v deželni zbor, da ne bo imela gospoda 20 poslancev, kmet, ki ima velikansko večino v deželi, pa samo 16. Odtod pride potem lovska postava, da zajec gospodari na naših poljih in vrtovih. Kmet ga niti grdo pogledati ne sme. Naši poslanci so bili proti tej krivici. A gospoda v deželnem zboru je vstala za zajca, ker ji služi v zabavo, vstala je proti deželni zavarovalnici, po kateri bi denar ostal v deželi in ne bi šel v tuje banke. Proti deželni zavarovalnici je glasoval seveda tudi ljubljanski župan Hribar. (Zopet velik hrup. Liberalci kriče: živio Hribar. Posebno se repenči njegov podagent Pibernik. Klici: Pereat Hribar zaduše nasprotno klice.) G. govornik: Sedaj ste pokazali svojo barvo, povedali, čegavi ste. Pred človekom, ki danes še kliče živio Hribar, se jaz pokrijem. (Dene klobuk na glavo.) Le pravi ljudski poslanci morejo ineti razum za potrebe ljudstva. Delajte, da bodo dobili večino v deželnem zboru! (Klici: Hočemo!) Kdor je proti volivni reformi, ki naj da večino v deželnem zboru kmečkim poslancem, naj se oglasi! (Grobna tihta zavlađa po prostranem dvorišču pri tem vprašanju. Liberalci so obnemeli, socialni demokratje so povesili oči.) — Nato nadaljuje govornik: Tedaj možje, združite se in stopite v naše vrste! Ne maramo piancev, ne nezačaježev, ampak kar je treznega, zdravega, krepkega, ti stopite v našo armado! Tudi nekaj so se kmetje združevali, ne v društvih, ampak v uporu proti graščakom. Govornik poda malo sliko o kmečkih uporih in o kmečkem kralju M. Gubcu. Danes se ne oborožuje ljudstvo s sekirami, kosami itd., da doseže svoje pravice, ampak dela po postavnih poti; vaše orožje v današnjih dneh je volivni listek, vaše trdnjave so kmetijske zveze. V teh se združite in zmagali boste.

Sedaj dobi besedo pristaš nasprotno stranke, ki izjavi, da s svojim medklicem o kolodvoru ni nameraval žaliti gospoda doktorja. Nato govori proti kmečkim gospodarskim društvom in o eksportu kranjske dežele in pravi, da nimamo kaj izvažati. (Od vseh

strani hrupni ugovori. Ko ne neha govoriti, se vedno razločneje in glasneje sliši: Dol ž njim, dol ž njim!)

Nato pobija dr. Lampe trditve, da nimamo eksporta. Pristno liberalno načelo je, da je naš kmet kratkomalo nesposoben za napredek. Zato liberalci zaničuje kmeta kot nerazsodno maso. Liberalca poznata potem, da je prevzet, se prištevajo onim, ki imajo kaj pod palcem; revno oblečenega človeka-kmeta ne vidi rad, zato se tudi sramuje z njim vred v cerkev hoditi. V začetku liberalci ni brezveren; šele ošabnost in slabo časopisje ga pripravi do brezverstva. Slovenski kmet ni neumen, ni nesposoben za napredek. Da ima dosti izvažati, dokazuje velikanski promet Gospodarske zveze. Naštevajo, koliko deželnih pridelkov že danes izvažajo kranjska dežela. Dvanaest milijonov litrov mleka so lani oddale naše mlekarne, koliko sadežev se izpelje! Na Francosko, Nemško, v Italijo in v Afriko se izvažajo že sedaj kranjski pridelki. Naloga naše kmečke saraopomoči in organizacije je, da se gospodarsko zboljša, država in dežela morata to podpirati, in potem se bo tudi blagostanje dežele visoko dvignilo.

Večina denarja ostane sedaj seveda v žepih tujih prekupecev. A tudi temu se bo po kmečkih zadrugah odpravilo. Da se še več ne eksportira, da se iz nekaterih krajev jako malo izvažajo, temu je krivo, zanemarjanje kmetijskega stanu. Naši poslanci bodo tudi tej stvari posvetili svojo pozornost, kakor tudi šolskemu vprašanju.

Naše ljudske šole ne dosegaajo svojega namena, ker so uravnanе vse po enem kopitu. Velikomestni otroci se podučujejo po isti metodi, kakor otroci na kmetih. V najvažnejših stvareh pridejo nevedni iz šole. Sklicujem se na trditve, da kranjski kmet nima ničesar izvažati. To dokazuje, kako pomanjkljiva je šola.

Drugo točko dnevnega reda izpolni g. župnik Bukowitz, ki govori o socialnih demokratih, njihovih gospodarskih nazorih, o njihovi surovosti, omenja Kopačev shod v Mokronogu, in izražajo upanje, da pravega socialnega demokrata ni v Mokronogu. Omenja tudi ustanovitev strojne zadruge in da na glasovanje izvolitev g. Povšeta Ivana, ml., iz Mokronoga odbornikom Kmečke zveze, ki se soglasno izvoli.

Govoril je še č. g. Kolar iz Brezovice, ki izražajo željo, da bi se odpravili dvojezični napisi na tablah.

Nato je bil shod zaključen. Bil je zanimiv, važen. Sedaj je led prebit. Demokratčna zastava je zaplapolala nad onimi zidovi, v katerih je nekdanja gospodarila fevdalna aristokracija. S. L. S. je zborovala in obhajala zmagovalne svojih idej v nekdanji liberalni trdnjavi. To ni brez pomena. Dani se. Ljudstvo vstaja.

LISTEK.

Preprečeni škandal v kneževini O...

(Angleški spisal C. Doyle.)

(Konec.)

III.

Tisto noč sem prenočil v Bakerski ulici. Naslednje jutro sva sedela ravno pri zajtrku, to je skoro kakor planil knez v sobo.

»Ali jo imeta res?« je vzkliknil ter prijel Holmesa za rame in mu z napetostjo zrl v obraz.

»Dosedaj še ravno ne.«

Toda imate vsaj upanje?«

»To pač.«

»Potem prosim, hitite! Nimam miru vsled istrpnosti.«

»Najpoprej moram naročiti voz.«

»Ta čaka spodaj pred hišo.«

»Tem bolje.«

Vsedli smo se ter odpeljali v Briony Lodge.

»Irena Adler je omožena,« je omenil Holmes.

»Omožena? Od kedaj?«

»Od včeraj.«

»S kom?«

»Z angleškim odvetnikom po imenu Norton.«

»Ali je mogoče? Ljubi ga pač ne.«

»Vendar pa bi bilo to železi z ozirom na korist Vaše Vzvišenosti.«

»Iz katerega vzroka?«

»Ker bi bila Vaša Visokost brez vsake skrbi zaradi kakih neprilik. Če ljubi ona svojega soproga, ne ljubi več Vaše Visokosti. Če pa ne ljubi Vaše Visokosti, tudi nima več vzroka prekrižati Vaših načrtov za bodočnost.«

»Popolnoma resnično! In vendar — ah! Želez bi, da bi mi bila enaka po rodu in krvi. Kaka kneginja bi bila!«

Zamislil se je in umolknil. Molčali smo vsi toliko časa, da smo dospeli do cilja. Vrata v Briony Lodge so bila na stežaj odprta; na pragu je stala postarna gospa. Ko smo izstopali, nas je opazovala s porogljivim nasmehom.

»Menda gospod Sherlock Holmes, ali ne?« je vprašala.

Vprašujoče jo je pogledal moj prijatelj.

»Res je; jaz sem Sherlock Holmes.«

»Resnično torej! Moja gospodarica me je že pripravila za vaš obisk. Ona je pa odpotovala ob 5. uri 15 minut zjutraj iz Charinga ter odšla čez morje.«

»Kaj?«

Ves bled se je ugriznil Holmes v ustnice.

»Ali hočete s tem reči, da je zapustila Angleško?«

»Da, za vedno.«

»In njene stvari in listine?« je skoro brezglasno vprašal knez. »Torej vendar vse izgubljeno?«

»Najpoprej moramo pogledati.«

Holmes je odrinil služkinjo ter hitel v sobo. Knez in jaz sva mu sledila. Oprava in pohištvo, vse je bilo premaknjeno ter stalo v neredu v sobi, predali so bili vsled nenadnega odpotovanja na stežaj odprti in le deloma izprotnjeni. Holmes je planil k znani vdolbini, odprl vrata ter izvlekel iz odprtine pismo in fotografijo. Na sliki je bila Irena Adler v navadni toaleti; pismo pa je bilo naslovljeno na Sherlocka Holmesa. Raztrgal je zavitek in vsi trije smo hkrati čitali pismo. Pisano je bilo tisto noč o polnoči in se glasilo tako-le:

Ljubi gospod Holmes!

»Svojo vlogo ste izvedli res z občudovanja vredno bistroumnostjo. Posrečilo se Vam je popolnoma, pridobiti si moje zaupanje. Dokler ni bila ona komedija o požaru končana, toliko časa nisem imela niti najmanjšega suma. Takoj nato pa sem uvidela, da sem se izdala s prenačlenjem. Začela sem premišljevat. Že pred meseci so me svarili pred Vami. Takrat se je dejalo, da ste Vi edini, na katerega bi se knez utegnil obrniti. Tudi za Vaš naslov sem poizvedela. Toda da pridem k stvari.

Početkom sem se skoro sramovala zaradi svoje nezaupnosti napram tako ljubivemu staremu pridigarju. Pa saj veste, da sem bila tudi jaz gledališka igralka, torej tudi nekoliko poznana maskiranje. Sama sem tudi že večkrat poskusila enak način preoblačenja. Poslala sem torej svojega kočijaža v sobo, ki je imel nalogo,

strogo paziti na vse, sama pa sem se kolikor mogoče hitro preoblekla v svojo — kakor jo imenujem — popotno obleko. Preoblekla sem se ravno še pravočasno, da sem Vam mogla slediti do Vašega stanovanja in se osebno prepričati, da je slavni gospod Holmes obrnil name svojo pozornost. V nepremišljeni neprevidnosti sem Vam voščila celo »Lahko noč«, potem pa hitro poiskala svojega soproga. Obema se je zdelo najbolje sredstvo, da pobegetva ter se tako umakneva zasledovanju tako nevarnega sovražnika. Jutri zjutraj boste torej dobili gnezdo prazno. Kar pa se slike tiče, naj bode Vaš klient miren in brez vse skrbi. Jaz ljubim plemenitejšega moža — in ta kakoršen je, mene. Knez naj počne kar koli hoče, najina pota se ne bodo vkljub vsej veliki krivdi, ki mi jo je storil, križala nikdar več. Slika pa ostane pri meni v varnem zavetju in me bode ščitila le v bodočnosti proti morebitnim napadom. Tu Vam pa puščam drugo sliko; morda bo za kneza imela kak važen pomen. Vam pa, ljubi gospod Sherlock Holmes, ostajam vedno udana.

Irena Norton, rojena Adler.

»Kakšna ženska — da, kakšna je ta ženska!« je vzkliknil knez, prebravši pismo. »Ali nisem pravil o njenem naglem in odločnem ravnanju? Ali bi ne bila imenitna kneginja? Res žal, da nisva enakorodna!«

»Po vsem tem, kar sem videl, se mi zdi njeno stališče povsem drugo kot Vaši Visokosti,« je odvrnil Holmes hladno. »Žal mi je

Državni zbor.

Dunaj, 12. novembra.

Novi ministri.

Radovednost je in ostane človeška slabost. Dr. Gessman, dr. Ebenhoch, dr. Fiedler, Prašek in Peschka niso novinci v zbornici. Stari znanci so tudi vsakdanjim posedačem na galeriji. In vendar dero na galerijo trume radovednega občinstva, in predno predsednik dr. Weiskirchner otvori sejo, drenjajo se poslanci v gosti gruč pred ministrskimi sedeži. Vse hoče videti stare znance kot nove ministre; pogledati jih hočejo v brk, ali so veseli nepričakovanega dostojanstva, o katerem morda niso nikdar sanjali. Prepričati se hočejo mnogi, kako so ukrojeni novi ministrski fraki. Videli in prepričali so se, da sta ravno tako po domače zasedla ministrska stola kmeta Prašek in Peška, kakor prednika Pacak in Prade. Prav nič ni ju motil velikanski krik, ki so ga zagnali nekateri soc. demokratje in češki narodni socialci. Choc, Buřival, Reichstädter in Fresl so klicali: Hanba! Šramota! Korupcija! Za penzijo izdajte narod! Le najbližji poslanci so čuli besede min. predsednika barona Becka, ko je zbornici predstavil nove ministre. Znanci in prijatelji jim stiskajo roke, občudujejo morda ministrske frake, Choc in tovariši pa še dalje kriče: Hanba! Čudili bi se, ko bi češki radikali ne izrabili prilike za svoje politične namene. Ravno tako čudno pa se nam zdi, da mladočeško glasilo z vsilo napada svojo delegacijo. Očita jim nečuvstvo kapitulacijo. To je zopet stara huzarska politika praškega glasila, katero je ob vsaki priliki napravljalo nered in zmešnjavo v vrstah svoje stranke. Štirinajst dni in več so se v Pragi in na Dunaju posvetovali zastopniki štirih čeških strank, kaj naj naredijo v tem odločilnem trenutku. Odločili so se, da pošljejo dva svoja zaupnika v kronski svet. V istem trenutku pa jih zahrbtno napade glavno glasilo. Ni čudno potem, da narod izgublja zaupanje do svojih poslancev.

Jako smešno pa so liberalci krščeni in nekrščeni, ki kriče kakor čiški krošnjari: Začela se je tema! Prijatelji, potrpajte! Sedaj se šele mračni, in gorje vam, ko nastopi tema. Na razen pridete vsi po vrsti, rabelj je že pripravljen z zavahanim rokavi in nabrušenim nožem. Politični farizeji! Vedno se ustijo, da ne verujejo v duhove, čarovnice, pa si jih sami slikajo na steno. In kaki radikali so ti junaki! V zbornici ministrom kažejo okovane pete, za kulisami pa jim ližejo roke, pritiskajo na kluge ter se slinijo: Saj nismo taki, kakor oni-le pred vrati. Najrša nečednost je pač — zelena zavist, ki se potuhnjencem iz daljave bere, na skremženih licih. Pred takim človekom kmet pljune na tla in gre prezirljivo mimo. Če smo komu stopili na kurje oko, pa naj se oglasi!

Ugovori.

Poslanec Nemeč, vodja čeških socialnih demokratov, je začetkom seje prečital naslednji ugovor: Dobili smo več novih ministrov. Ker to pomeni izpremembo vladne politike, zato pričakujemo, da nam vlada razvije svoj program. Na min. sedežu sedi tudi češki minister, ki je bil hud nasprotnik volivne reforme in delavstva. (Soc. demokratje kličejo: Abzug Prašek!) V imenu čeških delavcev in sploh v imenu svobodnomiselnih življenj v češkem narodu protestujemo, da bi Prašek v ministrstvu zastopal češki narod. Zato predlagam, da se otvori razprava o vladni izjavi brez programa. (Soc. demokratje burno pritrujejo.)

»Jugoslovanska zveza« proti Prašku.

Za ta predlog so glasovali soc. demokratje, nekateri rusinski poslanci, češki radikali, trije dunajski židje in — jugoslovanski klub, ti so hrvaški poslanci in slovenski liberalci. Ti bodo glasovali tudi proti avstro-ogrski pogodbi.

le, da mi ni bilo mogoče priti do boljšega zaključka.

»Nasprotno, ljubi gospod!« je dejal živahno knez, »boljšega uspeha si ne morem želeči. Njena beseda drži kot da je pribito. Slika je zdaj tako na varnem, kakor če bi jo bila vrgla v ogenj.«

»Veseli me, kar pripoveduje Vaša Visokost.«

»Veliko sem vam dolžan. Recite, kako naj se vam zahvalim! Ta prstan — — snel je z roke dragocen prstan s smaragd in ga na odprti dlani nudil Holmesu.

»Visokost imate nekaj, kar bi bilo zame večje vrednosti.«

»Prosim, le povejte.«

»To sliko.«

Knez ga je osuplo pogledal.

»Irenino fotografijo? Z veseljem, kar obdržite jo, če želite.«

»Lepa hvala, Visokost! Na stvari se ne da ničesar izpremeniti. Imam čast — želim dobro jutro!«

Poklonil se je in odšel, ne da bi bil opazil razprostrto roko, ki mu jo je ponudil knez v slovo.

Tako se je preprečil škandal, ki je pretil kneževini Q... Privikrat je ženska premetenost preprečila bistroumne načrte Holmesove. Poprej se je vedno norčeval iz ženskega bistroumnja, kasneje nisem čul od njega nobene take besede več.

Podpora družinam rezervistov.

Danes popoldne šele je zbornica glasovala o nujnih predlogih, ki zahtevajo državne podpore onim družinam, katerih očetje ali bratje morajo kot rezervisti k vojaškim vajam. Največ pozornosti sta vzbujala grof Sternberg in tirolski kmet Kienzl. Grof Sternberg izusti marsikatero duhovito misel, včasih pa zmaje vse v en pisar. To je storil tudi danes. Grajal je češke radikale, ker so s hauba-klici pozdravili nova češka ministra. V isti sapi pa je sam očital nedoslednost češkemu agrarcem, ki so svojega načelnika pustili v kabinet. Sploh pa je grof Sternberg vzbujal mnogo smeha s svojimi slanimi dovtipi.

Tirolski kmet Kienzl je govoril prav od srca ter spravil v zadrego celo mnoge svoje ožje tovariše. Njegov tovariš Steiner je predlagal, naj se častnikom zvišajo plače. Kienzl pa se odreže: Ako imajo častniki prenizke plače, zakaj pa posedajo po kavarnah! Seveda so govorniku demonstrativno ploskali socialni demokratje. Sicer pa brez ovinkov pritrjujejo Kienzlu, da so vojaške vaje samo draga šola za častnike.

Zbornica je soglasno sprejela predlog, naj vlada čimprej predloži načrt zakona, da država podpira revne družine rezervistov, ko so ti pri vojaških vajah.

Draga živila.

Socialni demokratje so minuli petek nujno predlagali: Vlada naj vse ukrene, da se bodo znižale cene raznim živilom. V ta namen naj vlada dovoli uvoz mesa iz Amerike, v dogovoru z ogrsko vlado zniža vsaj za polovico carino od žita, sočivja in krme ter za razna živila določi maksimalne cene. Ta predlog sta obirno utemeljevala predlagatelja Šramel in Renner. Soc. demokrat Šramel je utemeljuje svoj predlog navajal celo sv. Bazilija, ki je obsojal oduševstvo, ter zaklical v zbornico: Gessmann, Ebenhoch in drugi »klerikali« posnemajte sv. Bazilija! Mi gospoda Šramla in njegove tovariše samo to vprašamo, ali poznajo bedo in revno našega kmeta! Kdor očita našemu kmetu, da je oderuh, ta je zrel za norišnico ali pa sodi kakor slepec o barvah. Oderuhe, ki draže živila, naj iščejo ti prijatelji ljudstva drugod, ne pa pod kmečko streho.

Razpravo nato odgodijo. Nato se odobri nujni predlog načelnika legitimacijskega odseka dr. Šusteršiča, da naj se potrdita volitvi poslancev Högerja in Choca, kar obvelja. Ministri dr. Fiedler, dr. Ebenhoch, dr. Gessmann, Prašek in Peschka naznanijo, da izstopijo iz odsekov, dr. Fiedler izstopi tudi iz kvotne deputacije. Posl. Stojan nujno predlaga, naj se ob cesarjevem jubileju oprostite ustanove kolekov in neposrednih pristojbin.

Slovenski klub za slovenske vzporednice na goriški gimnaziji.

Poslanec Gregorčič in tovariši predlagajo, da naj se ustanove na goriški gimnaziji slovenske vzporednice. Ta predlog najtoplejše pozdravljamo. Seja se zaključi ob 8. uri zvečer. Prihodnja seja v torek ob 11. dopoldne.

Ustavni odsek.

Ustavni odsek je sklenil, da se peča odsek v posebni seji o predlogu, ki naj bi ga predlagal odsek v zbornici o izpremembi ustave z ozirom na § 14. Razprave so se udeležili Skedi, Stölzel, Starzynski, Pernertorfer in Heilingner. Poročilo o dr. Šusteršičevem predlogu z ozirom na to, da se izpremeni društveni zakon, so nakazali poslancu Stölzlu.

Seja klubovih načelnikov.

Danes popoldne so se zbrali v takozvani rdeči dvorani načelniki klubov. Navzoča sta tudi zbornični predsednik Weiskirchner in ministrski predsednik Beck. Pritrdi se Weiskirchnerju, da se izvoli vinski kulturni odsek. Nato so razpravljali o konstituciji posamez-

nih odsekov in se sporazumeli, da kandidirajo za načelnika davčnemu odseku dr. Lewicki, namestniki dr. Oberleithner, Ploj, dr. Vrtal; socialno političnemu odseku načelnju dr. Mayr, namestniki njegovi Eldersch, Stojan in Kroy; načelnik v sanitetnem odseku naj postane dr. Dielznis, njegova namestnika pa dr. Kindermann in Steiner. Nato so razpravljali o kandidatih za državni sodni dvor in za državno sodišče. Najbrže obvelja sledeča lista: za državni sodni dvor dr. Skalkowski in dr. Beuerle, za državno sodišče pa dr. Pattai, dr. Ofner in Šuklje ali pa dr. Laginja. Dr. Weiskirchner nato izjavi, da čaka zbornico letos še mnogo dela. Rešiti se mora začasni proračun, prvo in drugo branje proračuna kakor tudi drugo in tretje branje pogodbenih predlog. Kramaf poroča, da se v sredo najbrže v pogodbenem odseku dokonča glavna razprava. Želi, naj se uredi poslovanje tako, da zboruje pogodbeni odsek ob sredah, četrtnih in ob ponedeljkih popoldne. Predsednik dr. Weiskirchner želi, naj bi okrajšali razprave o nujnih predlogih. Dr. Adler naglašja, da je nujni predlog o draginji tako važen, da se mora obdelati temeljito. Wasilk se pridružuje dr. Adlerju. Tudi Beck priznava, da je predlog važen in nemogoča površnost. Prosi pa, naj bi vplivali načelniki v svojih klubih na to, da bi se še letos rešili predlogi, ki jih je naštel predsednik. V proračunski razpravi se razdele govorniki po strankah.

Volitve v delegacije.

Štajerske stranke so z ozirom na volitve v delegacije sklenile sledeči kompromis: Krščanski socialci dobé trajno enega delegata, drugi mandat se bo pa menjal tako, da se izvoli enkrat Slovenec, drugičkrat pa nemški nacionalci.

Cesar in novo ministrstvo.

»Hlas Naroda« piše, da je cesar rekel ob vsprejemu novih ministrov: Izprememba kabineta je potrebna posledica volivne reforme. S trgovinskim ministrom dr. Fiedlerjem je govoril cesar o resortnih zadevah. Vlada je bil jako dobro poučen, dokaz, da se je tudi med boleznijo temeljito pečal z vladarskimi posli.

Češke stranke.

Med današnjo sejo po kravalih se je podal Choc k Prašku in izjavil, da demonstracija ni bila namenjena njegovi osebi, marveč le proti vladnemu načinu in pa proti ministrskemu predsedniku. Prašek se je poslovil v klub čeških agrarcev kot načelnik. Ministru so se zahvalili za dosedanje vodstvo. Načelnik čeških agrarcev je postal poslanec Udržal. Mladočeški klub se je v današnji seji zahvalil dr. Pacaku in dr. Fortu za njuno delovanje. Kramaf je obžaloval, ker ni mogel Herold prevzeti trg. ministrstva. Zastopniki narodne stranke so sklenili, da hočejo ustanoviti ožjo zvezo, ki bi si nadala ime »narodni klub«. Kakor poroča »Česke slovo« namerava Stransky izstopiti iz mladočeške stranke. Sledili bi mu tudi ostali poslanci moravske ljudske stranke. V seji izvrševalnega odbora v soboto je dobil pri glasovanju o vstopu v ministrstvo dr. Fiedler 11, dr. Herold pa 7 glasov. V soboto je napovedana seja izvrševalnega odbora moravske češke agrarne stranke, da se zavzame stališče o Prašekovem vstopu v vlado. Sodijo, da vstopijo moravski češki agrarci v opozicijo.

Prihodnje delavsko ministrstvo.

Poslanec Hraskey se je posvetoval z Beckom o nameravanem ministrstvu za javna dela. Naglašal je potrebo, da postane minister kaka politična oseba in da naj postanejo tehniki odločilni uradniki in sekčni načelniki. Beck je izjavil, da delokrog nameravanega ministrstva še ni določen, a da če se ustanovi, dobe v njem samoočisti umevno tehniki vodilno ulogo. O uredbi novega delavskega ministrstva se je že mnogo pisalo, a dotična posvetovanja še niso končana. Ministrski svet se zelo peča z vprašanjem o delavskem

ministrstvu. Pred vsem se gre zato, da rešijo vprašanje, naj li se uvede delavsko ministrstvo po odredbi ali parlamentarnim potom.

Cesar in odstopivši ministri.

Cesar je zaslilšal danes odstopivše ministre Auersperga, Fořta, Pacaka in Pradeja. Pacaku je rekel, da se nerad loči od njega, ker ve, da mu zaupa češko ljudstvo. Pacak je pripomnil, da je njegov odstop potreben, da so se pojasnile razmere v češkem taboru. Cesar se mu je nato pristrčno zahvaljeval za zvesto in lojalno poslovanje in ga zagotovil, da ostane v neomejeni milosti.

Minister Gessmann o vstopu krščanskih socialcev v vlado.

Minister dr. Gessmann je govoril v Briggenu o vstopu kršč. socialcev v ministrstvo. Rekel je: So ljudje, ki pravijo, naj bi ne bili krščanski socialci vstopili v ministrstvo. Izid volitev je pa dokazal, da se moramo udeležiti vlade. Prepričati smo morali katastrofo. Izvesti moramo pogodbo med delavskim stanom in med meščansko družbo.

Postava o podržavljenju.

Državnemu zboru nameravajo v kratkem predložiti zakonski načrt o podržavljenju. Gre se zato, da ako odkloni kaka zasebna železnica ponujano državno odkupnino, bo smela vlada prevzeti promet in se bo izročila rešitev o nakupu posebnemu zato določenemu rednemu sodišču. Ni še znano, če bo veljavna postava tudi za podržavljenje rudnikov, a pričakujejo, da bo to zahtevala zbornica.

Nemški radikali proti pogodbi.

V ponedeljek so imeli nemški radikali na Dunaju svoj strankarski shod. Sklenili so, da nasprotujejo pogodbi v vsaki obliki.

Ministrski svet.

Včeraj popoldne je bil ministrski svet. Trajal je dve uri. Navzoči so bili že tudi novi ministri.

Imenovanje trgovinskega ministra.

Dunajsko mladočeško vodstvo je bilo še v nedeljo odločno za to, da postane trgovinski minister Herold. Praško vodstvo je moralo imeti važne razloge, da je opustilo Heroldovo kandidacijo in izvedlo, da je postal minister Fiedler.

Masaryk o ministrski izpremembi.

V Olomucu je govoril v ponedeljek Masaryk, ki je izjavil, da je nasprotoval Praškemu imenovanju za ministra krajana. Ne more se pridružiti trem češkim vladnim strankam, ker svobodnomiselni program nasprotuje politiki krščanski socialcev. Preostaja mu zato le opozicija. Masaryk pravi, da je bil kljub navidezni zmagi Beck poražen. Sodil je namreč, da bo pogodba sama vlekla in je mislil preosnovati ministrstvo šele potem, ko se sklepe pogodba. Ker je moral preje preosnovati ministrstvo, dokazuje, da je Beck slab, močan pa dr. Lueger.

Čehi in novo ministrstvo.

Zmešnjava v mladočeškem taboru je popolna, odkar je še glavno glasilo stranke napadlo naravnost vsa zvezo čeških poslancev, zlasti pa svoje lastne poslance. »Narodni Listy« čutijo menda, da je potrebno za njihovo lastno popularnost, da padejo češkim poslancem v hrbet in jih zmerjajo na vse mogoče načine. Mladočeškim poslancom očita, da so vrgli puško v koruzo v odločilnem trenutku in da je strahopetno prelomila svojo obljubo, da bo pri nagodbi izvojevala odločilno bitko z Beckovim kabinetom. Vsa češka javnost je baje vsled tega užaljena in ogorčena. Agrarce je baje vodila samo zavist, da so strmoglavili dva mladočeška ministra, in da so se mladočeški poslanci dali tako premagati, tega jim »Narodni Listy« ne morejo odpustiti.

Klofáč in tovariši se delajo najradikalnejše in hočejo vse Čeha prignati kar v ob-

Plismo z dežele.

V enem svojih pisem sem dejal, da je naša birokracija prava coklja, ki ovira napredek. Verujte mi, gospod urednik, nič lažjega ni pod božjim solncem, kakor to trditev, smelo morda, tudi dokazati. Pa si prihranim to za poznejše čase. Danes bom napravil še en korak dalje in rekel: Draga je ta coklja! Vsi to čutimo, najbolj pa seve priprasto in ubožano ljudstvo. Verujete to brezpogojno? Ne?

Prav. Obrnite se na katero stran hočete, povsod vam bo tožil uradnik, da je z delom preobložen in da tudi njegova plača ni tako sijajna, kakor si to morda vi, gospod urednik, predstavljate. Da imajo gospodje častniki prepičle plače in prepočasen avanzma, to verujete. Logično mišljeno. Človek, ki ne more drugega, kakor celi dan pohajati po kavarnah in restavracijah, potrebuje večjo gažo kot pa uradnik. Z leve strani vam tulijo na ušesa »Beantwende«, z desne »Offizierselend«. Da ne boste mislili, da sem se šel k Hervéju učiti zabavljanja, se bom povrnil k prvotni temi.

Torej: vsakdo, ki pozna razmere en detail, more in tudi mora priznati, da je uradništvo po avstrijskih kancijah z delom — vsaj v veliki večini — preobloženo. Star greh. Metternich je pozabljen, ampak duh še živi. Ampak tudi materialna eksistenca nižjega uradništva ni sijajna; največkrat zelo žalostna.

Ljubi moj, poidi v prvo cesarsko kancilijo in si oglej delo! Oglej si tiste kupe aktov, tiste cente pridno popisane papirja. Oglej si registrature! Ogromno dela je nakupičenega v teh papirnatih kupih. Kdo taj? Kdo ne priznava? Nemogoče je tajiti in ne priznavati! Toda drugače vprašanje stavimo danes.

Ne ustrašite se nekoliko po marksizmu duhtečega vprašanja: Kakšno vrednost ima to delo? V primeri s trdom, ki ga je zahtevalo, v primeri s časom, ki je pokopan v teh kupih? In tako dalje.

Nova misel? Absolutno zanikano. Ali ni že nekoč dr. Šusteršič v kranjskem deželnem zboru stavil enakega vprašanja? Neprijetno vprašanje. Uradništvo se je zgražalo in tudi ogorčeno je bilo.

Čemu; zakaj? Kaj se dá to vprašanje spraviti v stiko z uradniškim stanom? Ali se ne tiče mar le upravnega sistema, ki je uradništvu prav tako zelo sovražen in nasproten kakor ostalemu ljudstvu, kmetu, delavcu, posestniku in nemančju?

Vlada je že uvidela, da je avstrijska birokracija predraga in preneokretna. Obljubili so se na priliko nekaki okrožni uradi, ki naj domače ali pa izpopolnijo delo okrajnih glavarstev!

Politična administracija v Avstriji je salamsenska draga in slaba. Prepotuj vsa glavarstva naše države in boš videl povsod ljudi, ki nimajo z ljudstvom zaradi katerega so tu, nobenega stika, nobene skupnosti. S čednimi službami razpolaga naša politična uprava, ampak zasedena so po veliki večini z izživeli nemškimi aristokrati, ki se zelo temeljito bavijo n. pr. z lovom, ki se jim pa druge vsakdanje ljudske potrebe zde ne le banalne, temveč tudi nepotrebne. Zato ne dobi zasmejavani kmet, prezirani delavec na svojo prošnjo odgovora... Čakaj par mesecev, dá leto dni s klobukom pod pazduho pred durmi. Enkrat že pride nov praktikant mimo, pobere stare akte z miz gosposkih gospodov in jih — reši. Tako ali pa tako. Pravično in enako seveda. Ste že kdaj videli podpise na-

ših političnih uradnikov? Sluga jih podpisuje s — pečatom.

Politična administracija je slaba. Rekel sem, da je tudi draga. Potegnimo iz velike kope papirjev en sam papirček. Kaj je tam pisano? Berimo. Tu stoji, da je ogledovanje bikov predpisano. Če so dobri za spušcanje, to je treba vedeti in konstatirati. Tako je pisano.

Dva izvedenca se povabita in pa okrožni živinozdravnik. Ti trije so za ta posel poklicani. Zadostuje? Nikakor. Kjer so trije, naj tudi četrta ne manjka. In ta je? Morda kak župan; morda še en živinozdravnik? Kaj še! Če ste preveč radovedni, vprašajte pravega pastirja, ki ga vidite na paši. On Vam bo povedal, da je ta četrta gospod, ki sedi v kočiji, sam okrajni glavar.

Voilà. Saj nisem bogve kako vseveden, ampak v resnici, jaz še nisem nikdar čul, da morajo stud. iur. pri državnih izpitih vedeti kaj tudi o živinozdravstvu. In vendar uradnik 7. činovnega razreda, jurist, hodi po kmetijskih hlevih kot živinozdravnik.

Z uspehom? Napačno vprašanje. Saj ne gre pri tem za to ali ono; za komisijo gre. 8 kron dijete na dan in kilometerski denar. Izračunajte to, upoštevajoč velike dištanče, običajne pri naši politični administraciji. Prav čedna svotica se nabere.

Sedaj vidite, kako draga je naša birokratska coklja. Kmet jo plača. Mora!

Hočete še nadaljnih slučajev? Mislim, da so nepotrebni. Saj čemu pa bi obirali samo eno vejico. Še druge so, ki bi si jih bilo imenitno pogledati. Prihodnjič.

Zagotavlja Vam, gospod urednik, da sem govoril resnico, golo in čisto. Vas pozdravlja Agresist.

strukcijo proti nagodbi. Dr. Kramar v »Denu« pa se norčuje, češ, da se dela pan Kiofáč na Dunaju ovco, na Vinohradih pa leva. »Narodnim Listom« pa prigrvarja »Den«, naj se vendar umirijo in podpirajo politiko poslancev. Dr. Kramar objavlja javno zahvalo dr. Pacaka in dr. Fošta z željo, da se nista za vedno ločila od ministrskih sedežev.

Agrarna stranka je skicala v nedeljo vse polno zaupnih shodov, na katerih je dala votirati zaupnice Prášku in soglasje, da je vstopil v kabinet. Seveda bi pa stranka rajše videla, da bi bil postal njen načelnik poljedelski minister. Proti očitaniu »Narodnih Listov«, da je Prašek vstopil v ministrstvo brez vseh jamstev, samo za ministrski frak, trdi »Venkov«, da je predložil Prašek ministrskemu predsedniku gotove postulate in vztraja na tem, da se izpolnijo. Če pa mladočehi skozi šestnajst let niso mogli doseči drugega českega vseučilišča in češkega notranjega uradnega jezika, naj tudi ne zahtevajo, da bo minister-agrarcec to čez noč izpeljal. Izjavlja pa »Venkov«, da kakor hitro Prašek spozna, da neče baron Beck izpolniti čeških zahtev, izstopi iz kabineta in se postavi na čelo najostrejši opoziciji. V kratkem se prepriča javnost, da Prašek ni trs, ki se v vetru maha, ampak da bo, opt na disciplinirano stranko, ki vé, kaj hoče, pokazal velik vpliv na državno upravo.

Najboljše se počuti pri vsem tem še katoliško-narodna stranka, ki je pomagala vreči mladočeha, ne da bi si kaj roke vezala ali sprejela kako odgovornost. »Čech« zavrača »Narodne Liste«, ki bobnajo k opoziciji, ker sta padla dva mladočeska ministra, češ, da se naj ozro v svoj lastni tabor, kajti regisseur sedanje krize je bil — dr. Kramar. »Po našem mnenju,« pravi glasilo katol. narodne stranke, »ne grozi od rekonstruiranega Beckovega kabineta češkemu narodu nobena nevarnost; hladno treba čakati, kaj pride.«

AVSTRIJA.

Cesar.

Če bo v četrtek lepo vreme, se poda cesar prvič iz Schönbrunna na dvor.

Veliki izgredi v Nachodu.

Dne 12. t. m. zvečer so nastali v Nachodu veliki izgredi. Delavci so imeli shod z ozirom na draginjo, ki ga je pa vladni zastopnik razpustil zaradi ostrih govorov. Pripravljenih je bilo 60 orožnikov. Po shodu so zborovalci razgrajali, nameravali so, da naskočijo pekarije in prodajalnice, ki so morale biti zaprte ob 7. uri zvečer. Orožniki so razgnali množico. Dva delavca so orožniki ranili, več jih pa zaprli. Boje se, da se izgredi ponove.

Pomanjkanje vagonov v Trstu.

Tržaška trgovska zbornica se je pritožila na generalno ravnatelstvo Južne železnice, ker primanjkuje v Trstu vagonov. Odgovor se je glasil, da so že poslali 300 praznih voz v Trst.

Italijansko vseučiliško vprašanje.

Tudi včeraj so bile na Dunaju demonstracije, ki so jih priredili italijanski dijaki. Italijani kakor tudi Nemci so sklenili, da pridejo zgodaj pred vseučilišče. Ko pride ob 10. uri dopoldne 300 italijanskih dijakov pred vseučilišče, so Nemci že imeli zasedene rampe. Italijani so nato promenirali. Do pol 12. ure je bilo mirno, ko prično Italijani odkriti peti Garibaldijevo himno. Nemci so nato klicali pfuj in peli »Die Wacht am Rhein«. Nato se je pričel pretep. Italijani so odrinili Nemce z rampe. Pretepali so se s palicami. Slovani so prihiteli Italijanom na pomoč. Nastopila je policija, ki je napravila mir. Seveda so se zmerjali. Konečno odkorakajo Italijani pred državni zbor. Državni poslanec Pittoni je prišel k italijanskim dijakom. Nagovoril jih ni. Neki dijak je naznanil, da žele italijanski poslanci, da naj se obnaša dijaštvo mirno, dokler se ne naznanijo držav. poslancaem sklepi italijanskih dijakov. Z živio-klici italijanskemu vseučilišču so se odstranili italijanski dijaki. Nato se je podala italijanska dijaška deputacija v rektorjevo pisarno, kjer jih je zaslišal pisarniški ravnatelj dr. Brockhausen, ki jih je pozival, da naj se obnašajo mirno. Popoldne so se pogajali italijanski dijaki z italijanskimi poslanci. Malfatti in dr. Rizzi sta poročala o razgovoru z Marchetom in izjavili, da ne morejo pritrditi Marchetovim obljubam. Ouredbe o priznanju izpitol na italijanskih vseučiliščih so pomanjkljive. Zvečer je zboroval vseučiliški senat, da sklepa o zopetni otvoritvi vseučilišča in o disciplinarnih preiskavah. — Italijanski poslanci zahtevajo, da se priznajo italijanske izkušnje za medicince, tehnike, filozofe in slušatelje visokih kmečkih šol v Avstriji. Le glede na juriste se zadovolje Italijani začasno z italijanskimi izkušnjami v Gradcu. Boje se nadaljnih demonstracij. Rektor je izdal odlok, da ostane dunajsko vseučilišče 13. t. m. zaprto in se pogaja z italijanskimi dijaki.

Varšavski bombni napad pred dunajskim deželnim sodiščem.

V Krakovu se nahaja že 2 meseca v preiskovalnem zaporu socialna demokratinja Terezija Dobrodzicka, obdolžena soudeležbe ob bombnem napadu na varšavskega generalnega gubernatorja Skalova. Ruske oblasti so zahtevale, da se Dobrodzicka izroči ruskim sodiščem, a so morali to odkloniti, ker je avstrijska državljanka. Sodilo jo bo dunajsko deželno sodišče.

Pri streljanju ustreljeni poddesetnik.

Pri strelnih vajah v Kolomeji je bil zadet v čelo poddesetnik Berycha. V brezupnem stanju so ga prepeljali v bolnišnico. Vzdrli so preiskavo.

Napad na generala Gemmingena izmišljen.

Poročila, da je napadel ulanski nadporočnik Kuhn generalnega majorja Gemmingena, niso točna in ne odgovarjajo resnici. Kuhn je napadel s sabljo nekega častnika pri raportu, ker je drugače izpovedal kakor on in je rnil na roki dotičnega častnika. Generalni major Gemmingen in še en štabni častnik sta preprečila nadaljni izgređ. Ob tej priliki je bil Kuhn ranjen. Proti Kuhn u častni sod ni postopal.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Včeraj so nadaljevali razpravo o avtonomnem carinskem tarifu, ko so odobrili šestmesečni začasni proračun. Supilu je vzel predsednik besedo. Govorili so nato hrvaško poslanci Rojc, Surmin in Pinterovič. Po seji sta se sprla bivši minister Polonyi in podpredsednik neodvisne stranke Hoitsy, ker je Polonyi agitiral proti pogodbi. Hoitsy je rekel Polonyiju, da tega ne trpi. Polonyi je rekel, da izstopi iz stranke. Hoitsy mu je odgovoril: »Se bo vzelo s hvaležnostjo na znanje.« Poslanca Wesselenyi in Urmanczy sta izstopila iz Košutove stranke. — V Kašavi stavkajo zdravniki. — Košut je popolnoma ozdravel.

Pogodba v neodvisni stranki.

Neodvisna stranka je sklepala v ponedeljek zvečer o pogodbi. Poročal je Voldes, ki priporoča pogodbo. Polonyi naznani v daljšem govoru, da glasuje proti pogodbi in proti zvišanju kvote. Farkashazy izjavi, da glasuje proti pogodbi in da izstopi iz stranke. Gaston Gaal izjavi, da odstopi kot poslanec. To stori z, ozirom na stališče, ki ga je zavzel nasproti pogodbi ob volitvah. Če bo zopet izvoljen, glasuje za pogodbo. Ugron se izjavi za pogodbo in predlaga, naj se glasuje o vprašanju stranke. Končno se sklene, da morajo izstopiti iz stranke poslanci, ki hočejo glasovati proti pogodbi. Z veliko večino stranka nato odobri pogodbo.

PLACETUM REGIUM.

Veliko iznenadenje je povzročilo, da je priobčil škofijski list augsburški encikliko z uvodom: »Ko je došlo kraljevo dovoljenje te publikacije, se s tem objavlja sledeča okrožnica Svetega očeta papeža Pija X.« To je zopet stari jožefinski »placet« v celi pristni obliki, po katerem se ne bi smela nobena papeževa beseda objaviti brez dovoljenja politične oblasti. Seveda so se katolici nad tem na novo oživelim, že davno mrtvim uradnim šimelinom jako škandalizirali in bavarski centrum je protestiral proti taki vpeljavi placeta. Omenjenega nesrečnega dostavka ni prinesel razen augsburškega noben drug škofijski list, in tudi ta bo odslej menda ozdravljen takega jožefinstva.

RUSIJA.

V stanovanju izdajatelja lista »Slovo« so imeli ruski izdajatelji in časnikarji shod. Odpošljejo k ministrskemu predsedniku deputacijo, da protestira zaradi nedostojnih določil ob udeležbi časnikarjev pri dunajskih sejah. — V Moskvi je zgorelo Solodovnikovovo gledališče. Zgorel je dekoracijski mojster.

GLEDALIŠČE POGORELO.

Moskva, 12. nov. (Petr. br. ag.) V tukajšnjem opernem gledališču Solodovnikov je danes zjutraj pričelo goreti na odru, ki je popolnoma pogorel, uničene so tudi vse dekoracije. Pod razvalinami strehe, ki se je deloma zrušila, so našli truplo nekega uslužbenca.

† BAVARSKI PRINC ARNULF.

Včeraj zvečer ob 7. uri 40 minut je umrl v Benetkah bavarski princ Arnulf, rojen dne 6. julija 1852. Udeležil se je vojske proti Francozom in se kot odposlanec udeležil leta 1877 rusko-turške vojske.

NEMŠKA CESARSKA DVOJICA NA ANGLEŠKEM.

Nemški cesar in cesarica sta v Windsoru. Viljem in Edvard sta se peljala skupaj v windsorski gozd. Viljem je zdrav. V Portsmouthu so izkrcali 250 angleških in nemških mornarjev. Pogostili so jih v lopah. V Portsmouthu je gorela v pristanišču 11. t. m. zvečer neka lopa. Moštvo nemške oklopne križarice se je udeležilo gasilnih del.

FRANCOSKA.

V Lorientu preizkušajo nove granate, ki se posvetijo, ko zadenejo cifi. Po novih francoskih granatah se omogoči, da lahko dobro meri artiljerija tudi ponoči. — V francoski zbornici sta se stepla 11. t. m. poslanca Bertheaux in Benoist.

ČASNIKARSKA STAVKA V SAŠKI ZBORNICI.

V saški zbornici je rekel poslanec Hettner, da poročajo časniki neumno o govorih poslancev. Kakor en mož so vstali vsi časniškarski poročevalci in izjavili predsedniku, da če ne prekliche Hettner, kar je govoril, ne bodo več poročali o njegovih govorih.

ANGLEŠKA PROTI BOLGARSKI.

Angleški zastopnik v Sofiji je resno opominjal bolgarsko vlado, naj pozorno zasleduje naraščajoče vstaško gibanje v Makedoniji in naj vpliva, da se makedonsko vstaško gibanje prepreči.

VOJSKA MED BRAZILIJO IN ARGENTINIJO.

Republiko Urugvaj bi radi imeli južno-ameriški državi Brazilija in Argentinja. Argentinsko časopisje zahteva, da naj Argentinja zasede Urugvaj. Boje se, da nastane med Argentinijo in Brazilijo zaradi Urugvaja vojska.

GORA SE ZRUŠILA.

Pariz, 12. nov. Iz Valence-sur-Rhone poročajo, da se je pri vasi Felines zrušil del gore in zasul 40 hiš, med temi župnišče in šolo. Prebivalci so mogli začasno pobegniti.

Dnevne novice.

+ Jugoslovanska zveza proti nagodbi. — Z Belokranjsko železnico se igrajo! Zgodilo se je nekaj za hrbtom častite dobrine dr. Tavčarja, pri čemur je »najbolje informirani« slovenski list »Slovenski Narod« že dva dni bil popolnoma mutast. Da bi ne bilo »Slovenca«, bi Belokranjci skoro niti ne vedeli, da je klub »južnih Slavena«, v katerem sedi predsednik izvrševalnega odbora narodnonapredne stranke Iv. Hribar, sklenil glasovati proti nagodbi in da se temu Iv. Hribarju niti vredno ni zdelo o tem obvestiti svoje volivce. Belokranjci vidijo sedaj, da imajo za deželnega poslanca v osebi dr. Tavčarja moža, ki niti v svoji lastni stranki nima nič moči. Bahato je dr. Tavčar kričal v »Narodu«, da je izvrševalni odbor narodnonapredne stranke pridružil se njegovemu stališču, katerega je označil v znanem »Narodovem« članku, čez noč pa pride vest, da so se Hribarjevi »južni Slaveni«, sedaj citiramo danes nam došli zaderski »Narodni List« — »složno dogovorile«, da če jednodušno pobijati nagodbo avstrijsko ugarsku i u Pešti i u Beču, kao največu nepravdu in nesreču za hrvatsku domovinu i za sve južne Slaveny. U toj odluci bijahu složni svi članovi kluba: Hrvati, Srbi i Slovenci. (!) Pri šampanjcu palo je krasnih otačbeničkih zdravica s jedne i druge strane. »Slovenec« je torej imel popolnoma prav v svojih trditvah, po kake »informacije« se je peljal Hribar v Budimpešto. Sedaj stojimo pred sklepom »Saveza južnih Slavena«, katerega ne more braniti ni Hribar, ni štajerski slovenski liberalni zastopniki, ki vendar morajo stati na stališču skorašnje boljše zveze z južnimi deželami preko Kamnika. Hribar je zato ta sklep »Saveza južnih Slavena« svojim ljubljanskim volivcem kar lepo zamolčal in »Narod« je postal Hribarjevo glasilo ker že dva dni molči, dasi »Narod« dobro vé, da nam je edino po nagodbi Belokranjska železnica zagotovljena. Hribarjeve opazke, da je nagodbi itak zagotovljena večina, Hribarja še ne odvežejo od dolžnosti, katere ima kot poslanec ljubljanskega mesta in Tavčarja ne od dolžnosti, katere ima kot poslanec belokranjskih mest. Hribar je sedaj prišel med parlamentarno komisijo »Saveza južnih Slavena«, ki hoče onemogočiti nagodbo. Kapitulacijo dr. Tavčarjevo pomilujemo. Mož je zašel sedaj že med kimovce. Taka je usoda. Kolikokrat je dr. Tavčar gromel čez »klerikalne backe«, »kimovce« itd., in vendar kako bi volivci S. L. S., katere je dr. Tavčar vedno psoval, da samo kimajo, zagromeli, če bi se upal n. pr. dr. Šusteršič na kakem shodu kak tak eminentno važen sklep »Slovenskega kluba« utajiti. Tako sploh nikjer še noben poslanec ni postopal kot Hribar s svojimi ljubljanskimi volivci. Sedaj je razkrinkana cela liberalna stranka. Hribar je dejal, da bo sam »kuhal« in Hribarjev skisani močnik bo moral jesti sedaj tudi dr. Tavčar. Mi ga pa ne bomo! Skrbeli bomo, da se takemu kuharju marsikaj prismođi!

+ »Slavenska M.sao« o stališču proti nagodbi. Tržaška »Slavenska Misao« namigava, da hočejo nekateri člani »Saveza južnih Slavena« celo obstrukcijo nagodbe, potem pa ta list, ki je na glas, da ni prav nič »klerikalne«, še manj pa »Avstriji prijazne«, razmotriva takole stališče, katero bi morali Jugoslovani v sedanjem trenutku zavzeti glede nagodbe: »Ekonomske prilike južnih Slavena u habsburškoj monarhiji tako su jadne, da se mi nalazimo prisiljeni največu važnost polagati na iste. A s druge strani nepobitno je, da baš nama, Slavenima na jugu, a. u. nagodba donosi, i ako ne tako velikih ekonomskih poboljšica, ipak takovih, koje se ne mogu tako lako zabaciti. U našim prilikama sve nam dobro dolazi, zašto dakle, da odbijemo jednu korist, koja nam se sama nudi, ne tražeći od nas takovih odšteta, koje bi mogle povriediti naša politička načela? Tim više, kada bi takav postupak mogao uroditi takovim plodom, da vlada, na eventualnu interpelaciju kakvog jugoslavenskog zastupnika, odnoseću se na koju ekonomsku poboljšicu, odgovori posrdno: »Sad moljakate i prosite, a prije ste odbijali ono što se vam nudjalo«. Ovakav odgovor doista bi se pretvorio u blamažu.« — To so pametne, trezne besede lista, ki je doslej vedno simpatiziral s »Savesom južnih Slavena«. Te besede so tako jasne, da jim ni treba komentarija, v njih je najstrožja obsodba najnovejšega nerodnega sklepa Hribarjevih političnih pobratimov.

+ Hribar. »Obzor« poroča o Hribarju, da se je že »prigodom« konference članova »Sveze južnih Slavena« i izaslanika hrvatske delegacije u Pešti u ime kranjskih Slovenaca izrazilo solidarnim sa hrvatskim zastupnicima u pitanju nagodbene osnove, proti kojoj su hrvatski zastupnici«. Brez komentara!

+ Slovenci in minister Prašek. Pri svojem prvem nastopu v zbornici je bil češki minister-rojak, kmet Prašek, sramotno napaden od socialnih demokratov. Mladočeskimi ministrov niso socialni demokratje nikdar napadali, a ko je zastopnik kmečke stranke zasedel ministrski sedež, so izbesneli in ga sramotili. Socialni demokrat Nemeš je predlagal celo debato, v kateri bi se zaletovali rdečkarji v ministra Praška, in čujte —: Jugoslovanski klub je glasoval s socialnimi demokrati za to debato, ki pa je bila odklonjena, ker večina parlamenta ni pustila, da bi se nadaljevali taki škandalozni prizori. Kje je bila v tem trenutku Hribarjeva »slovanska glava«, ako sploh ni že popolnoma glave izgubil ta politični mlin na veter? »Slovenec«, ki je opomnil, kako grdo pišejo mladočeski listi o ministrskem kandidatu Prašku, je očital Hribar, da mu manjka demokratičnega smisla, in vendar je

»Slovenec« kakor S. L. S. na nekaterih shodih, zahteval, da morajo priti zastopniki kmečkega stanu do vlade, a liberalci, med njimi Hribar, so najhujši nasprotniki tega načela, kakor vidimo tudi na Kranjskem. S svojimi parlamentarnim nastopom pri glasovanju o socialnodemokratskem predlogu Nemčevem pa je »Savez južnih Slavena« pokazal, koliko so bile vredne Hribarjeve besede v »Mestnem domu«. Hribar ima tem manj pravice nam kaj očitati, ker ni bilo brez sodelovanja poslancev »Slovenskega kluba«, da je ravno agrarec Prašek postal češki minister. A bilo bi škoda s Hribarjem o tem kaj več govoriti.

+ Tožbe tržaškega »Balkana«. Tržaški »Balkan« toži, da se ministrskemu predsedniku Becku ni najmanj zdelo vredno posvetovati se z Mandiči, Hribarji, Tresiči e tutti quanti glede rešenja ministrske krize. Mi smo že davno trdili, da so ti gospodje v parlamentu popolnoma brezpomembni. Sedaj nam bo to menda verjel tudi tržaški »Balkan«.

+ Vstopnice za katoliški shod na Dunaju se dobivajo v upravištvu »Slovenca«. Vstopnina 1 K. Tam se dobe tudi natančnejša pojasnila. Posebnega vlaka ne bo, ker se ni oglasilo dovolj udeležencev. Oglasilo se je 221 udeležencev, moralo bi jih pa za poseben vlak biti 300. Shod se začne v soboto ob peti uri popoldne in traja od 16. do 19. novembra. Slovensko odposlanstvo na avstrijski katoliški shod se odpelje prihodnji petek po južni železnici en del s poštnim vlakom ob 12. uri 20 minut ponoči, drugi del pa z brzovlakom ob 12. uri 10 minut ponoči. Vožnja s poštnim vlakom velja za tja in nazaj 27 K 60 h, z brzovlakom pa 35 K 90 h.

+ Naš rojak prof. Sturm nižjeavstrijski deželni odbornik. Z vstopom dvornega svetnika Gessmanna v kabinet se izprazni njegovo mesto v dež. odboru (naučni referat). Prvotna namera, da bi si ostali dež. odborniki med seboj razdelili podle Gessmannovega referata se je opustila, ker so dež. odborniki že itak preveč zaposleni. Do prihodnjega deželnozbornskega zasedanja bo vodil naučni referat dež. odbornika namestnik drž. poslanec Sturm, ki postane bržčas tudi definitiven naslednik Gessmanna v dež. odboru.

+ Odlikovanja. Včerajšnja »Wiener Zeitung« je objavila, da je Franu Dukiču, predsedniku okrožnega sodišča v Rovinju, podeljen red železne krone III. razreda, Julijanu Covazu, sedanjemu voditelju c. kr. okrajnega sodišča v Vodnjanu, viteški križ Fran Josipovega reda in Karolu Buncu, kancelijskemu oficijalu v Komnu, zlati križec za zasluge.

— Šolska vest. Ker je nadučitelj v Komendi g. Mesner dobil dopust, imenovana je za suplentko na šoli v Komendi gdčna. Marija Košak, vodstvo šole je pa poverjeno učitelju g. Rudolfu Zoretu. Za provizorično učiteljico na šoli v Gorenjem Tuhinju je imenovana gdčna. Franciška Grom, suplentka istotam.

— Aktivno službovanje rezervnih vojaških zdravnikov c. in kr. vojne. Vojno ministstvo je sklenilo, od prihodnjega leta naprej, da bode klicalo gotovo število rezervnih vojaških zdravnikov k začasni dejanski službi pri krdelu oziroma polku. Pozvani bodo v različnih periodah k več tedenskim vajam, bržčas za štiri tedne ob času, ko so vojaški zdravniki vsled različnega poslovanja odtegnjeni službi pri krdelu. S to naredbo bode rezervnim vojaškim zdravnikom dana prilika, da se bodejo lahko posebno izurili v zdravniškem poslovanju tiste stroke, za katero so označeni v slučaju vojne. Sicer ta naredba ni nobena novost, ker po brambenih predpisih bi se to moralo že popred izpeljati, pa v to niso dopuščala denarna sredstva. Pri deželnih brambi je tako službovanje že dalje časa izvedeno.

— Vojaška posadka v Vodnjanu. Vodnjan pri Pulju dobi vojaško posadko. V Vodnjan pridejo lovci iz Budimpešte.

— Kruh v Trstu. Tržaška občina je včeraj prenehala prodajati kruh z znižanimi cenami, ker so sedaj tržaški peki sami znižali cene kruhu do normalnosti.

— Novo trasiranje Belokranjske železnice? Iz Gradca poroča »Tagespost«: Odkar se nahaja v Novem mestu oddelek za trasiranje Belokranjske železnice, so ljudje zelo radovedni, v kateri smeri bodo pravzaprav trasirali. Zlasti Novomeščani tekmujejo s prebivalci Kandije, kje naj se prične nova proga. Vsak kraj si prizadeva, da bi šla skozi njegovo ozemlje. V tem oziru je bila do sedaj še na najboljšem Kandija. Nova proga bi imela namreč iti mimo bolnišnice usmiljenih bratov k Sv. Mihaelu, dalje skozi soteske po ozemlju Gorjancev proti Semiču, kjer bi bilo treba napraviti manjši predor. Kakor se pa sedaj poroča, je v zadnjem času dobil šef gradbenega vodstva v Novem mestu od kompetentne strani telegrafichen ukaz sledeče vsebine: Trasirati se mora najkrajša proga v smeri proti Metliki, na kraje in stroške se ni treba ozirati, pač pa je treba pred oči imeti samo stratežične smotre. V kratkem bode prišel najbrže nov oddelek za trasiranje v Novo mesto. Ta bo imel nalogo, najkrajšo progo čez Gorjance v smeri proti Metliki trasirati. Čez Gorjance bodo napravili daljši predor. To bi bila najkrajša proga in priprava za stratežične smotre. Precej verjetno je, da se to tudi uresniči. Seveda bodo najbrže prizadeti krogi onkraj Krke pravočasno vložili ugovor, da se ta projekt ne uresniči. Preddeleža bodo do konca januarja 1908 končana, gradba sama pa je preložena na pozno poletje 1908.

— Merjenje za podaljšanje železniške proge Novo mesto - Karlovec se je, kakor se nam poroča, pričelo pred par dnevi in sicer v Bršljinu na koncu Dolenjske železnice pod novo žensko bolnico in nad bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Kakor se je poizvedelo iz gotovega vira, bo šla železnica iz Bršljina,

kjer bo glavni kolodvor pod državno cesto ob Krki do ženske bolnice in od tod čez Krko skozi Šmihel, Poganice, Laze na Podluben, odkoder bo predor čez Gorjance na Metliko. Ta proga je najcenejša, najbližja in najlažje izpeljiva. Dobro bi bilo, ako bi se Novomeščani toliko potrudili, da bi dobili v mestu vsaj postajališče, kajti v zimskem času hoditi na kolodvor v Bršljin, kamor je pol ure hoda, je jako težavno.

— **Urednik g. Karol Cankar obsojen.** Iz Sarajeva poročajo, da je radi več člankov, ki bosanski vladi niso bili povolji, obsojen urednik »Hrvatskega dnevnika« naš rojak g. Karol Cankar v 20-dnevni zapor.

— **Umrl** je sinoči ob pol 11. uri pri svojem sinu župniku gospodu Janezu Kunaverju na Golem gospod Franc Kunaver, meščan in bivši posestnik ljubljanski, v 82. letu svoje starosti. Pogreb bo jutri dopoldne ob 9. uri na Golem.

— **Antimonovo livarno v Izlakah pri Zagorju** so dogotovili in so jo včeraj kolavdirali. Lastnik je tvrdka Riedl, delniška družba v Berolinu.

— **Poročil** se je danes v Novem mestu g. Josip Mozetič, posestnik in krčmar v Prvačini z gospo Zofijo Kušlan, posestnico v Novem mestu.

— **Z regulacijo Save** na Hrvaškem od Mičevca do Rugovice so pričeli. Dela bodo trajala 20 let. Stroški so proračunjeni na 3.600.000 kron.

— **Kinematograf** v korist istrske »Družbe sv. Cirila in Metoda« je otvoril v Zagrebu »Klub Cirilo-Metodskih zidara«.

— **Samoumor žene vsled smrti moža.** Vsled žalosti nad možovo smrtjo se je obesila v Istri Terezija Surino iz znane krčme »na šrang« v Rupi. Mož ji je umrl pred tremi meseci, od takrat pa se ji je žalost mešala. Zapustila je pet otrok.

— **Promoviran** bo jutri na Dunaju za doktorja prava c. kr. sodnijski avskultant v Novem mestu g. Beno Sabotky. To bo prvi doktor prava izmed abiturientov gimnazije v Kranju.

— **Gasilni dom** zgrade v Št. Vidu pri Ljubljani na Padovškovi ledini.

— **Nečloveška mati aretirana.** Orožništvo je včeraj aretovalo in izročilo deželnemu sodišču Marijo Rozmanovo, o kateri smo poročali, da je v Vižmarjih namenoma umorila svojega šestletnega sina Franca. Sodna komisija je dognala, da je bil deček zastrupljen s strupom, kakoršnega dobijo podgane.

Štajerske novice.

Š **Slovensko katoliško akademsko društvo »Zarja«** v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor dne 15. novembra pri »Zeleni Štajerski« s sledečim vspešnim: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. sprejem novih članov, 4. slučajnosti. — Gostje dobrodošli

Š **Umrl** je na Dunaju 56 let stari Arnold Damian, bivši veleposestnik v Št. Juriju na Pesnici.

Š **Promocija.** V ponedeljek, 11. novembra, je bil na vseučilišču v Inmostu promoviran doktorjem prava naš rojak g. Feliks Rakovec, c. kr. avskultant pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Š **Umrl** je v Mariboru občinski svetnik posestnik g. Anton Kracker. — V Gradcu je umrl ces. svetnik bivši oskrbnik c. kr. Terezijanske akademije g. Oton Cizbulka.

Š **Odlikovanje.** Predstojnik okr. sodišča v Št. Lenartu na Štajerskem g. dr. Jožef Kronvogel je dobil naslov in značaj višjega dež. sod. svetnika.

Š **Lista za občinske volitve** v Trbovljah, ki se bodo vršile okoli srede decembra, je sestavljena tako: v odbor pride 8 Nemcev, 15 Slovencev, 1 socialni demokrat (!) Roš še ostane v odboru. Namestniki, 12 po številu, so vsi Slovenci. Volivcev je v vseh treh razredih nad 700.

Ljubljanske novice.

lj **Kisovo kisline** je pomotoma pil včeraj zjutraj trgovski vajenec Aleksander Goljevšek pri nekem tukajšnjem trgovcu. Ker mu je prihajalo slabo, je takoj izpil liter vode. Sinoči mu je pa prišlo tako slabo, da je povedal, kaj je pil, nakar so ga takoj peljali k zdravniku, ki je odredil, da se je fant oddal v deželno bolnišnico.

lj **Trgovsko skladišče.** V trgovski register je vpisana tvrdka »I. ljubljansko skladišče Krisper & Tomažič, družba z omejeno zavezo«. Družba ima kapitala 120.000 kron.

lj **Umrl** je postajni mojster g. Edvard Pitschmann.

lj **Cinéma-graphie Theatre François** v bivšem »Katoliškem domu« je brez dvoma najboljši tukajšnji kinematograf. Ta kinematograf ima najbolj jasne slike in priporoča ga tudi to, ker je povsem v rokah domačina. Od srede, 13. novembra do petka 15. novembra ima naslednji vspešni: 1. Nadležna bolha, 2. Življenje na ladji, 3. Dobra smotka, 4. Pla-

nine skozi teleskop. 5. Josipinina god. 6. Desirani psi. 7. Moderni sl'karji. 8. Pariški pogledi. 9. Vedeževalka. — V soboto, 16. novembra bo zopet nov spored. Predstave so ob delavnikih ob 6., pol 8. in 9. uri zvečer, ob nedeljah in praznikih ob pol 11. uri dopoldne, ob 3. in pol 5. uri popoldne ter ob 6., pol 8. in 9. uri zvečer. Vsaka predstava traja eno uro.

lj **Vthotapil** se je danes ponoči v hlev v Nunskih ulicah št. 3 41letni postopač in tat Franc Fajdiga, rodom iz Podjelš v kamniškem okraju in ukradel hlapcu Lovru Prekletu tri suknjiče, vredne 36 K, troje hlač, vredne 36 K, dva telovnika, vredna 3 K, hlapcu Fr. Kromacju pa čevlje, vredne 10 K, in hlače, vredne 2 K. V trenutku, ko je Fajdiga hotel ukradene stvari odnesti, ga je hlapec Preklet zasaul in mu stvari odvzel. Tat je nato pobegnil, popustivši na lici mesta svoje delavske bukvice.

lj **Poneveril** je v Rihenbergu pri Gorici 30letni uslužbenec pri Erdmann pl. Levetzovu Josip Felder 4890 K in pobegnil s svojo ženo. Felder je velik, blond, nosi lovsko obleko in tak klobuk, na katerem ima brado divjega kozla.

lj **Prijetni gostje.** Sinoči sta prišla v neko gostilno v Kolodvorskih ulicah 29letni zidar Franc Almsteiner in zidar Ivan Schranz, kjer sta pričela razbijati. Ko jih je gostilničarka opozorila na mir, je eden pograbil za stol, hoteč gostilničarko udariti. Ker je pa ta zbežala na dvorišče, sta »ljuba nemška« gosta pričela razbijati okna in tako povzročila 20 K škode. Ko sta hotela pozneje kazati svojo moč še v neki drugi gostilni, so poklicali policijskega stražnika, ki je oba aretoval.

lj **Za garnizijsko bolnišnico** je našla včeraj služkinja Marija Knezova odprt kovčeg, ki je bil ukraden sanitetnemu vojaku Ivanu Zupančiču. V njem je bilo 48 K denarja, katerega pa tat ni našel. Kot osumljenca so zaprli nekega vojaka.

lj **Mal psiček** se je izgubil. Dobi se ga v našem uredništvu.

Koroške novice.

k **Zopet nesreča z revolverjem.** Obstreli je v Celovcu 10. t. m. zvečer v kavarni Zibert, pikolo 19-letnega drožista Hasslerja v trebuh. Hassler je prišel v kavarno, ter je pikolo pokazal nabasan revolver. Pikolo si ga je ogledal, pa zraven tako nerodno ravnal, da se mu je sprožil, ter je krogla sfrčala v trebuh lastnika. Težko ranjenega drožista je rešila družba prepeljala v bolnišnico.

k **Umrl** je 11. t. m. v Celovcu deželno sodni svetnik dr. Robert Drasche, star 59 let.

Telefonska in brzojavna poročila NAGODBENI ODSEK.

Dunaj, 13. novembra. Nagodbni odsek državnega zbora je danes nadaljeval generalno debato.

IRIDENTA IN AVSTRIJSKI CESAR.

Trst, 13. novembra. »Indipendente« je poročal o cesarjevi bolezn na tak način, da ga je državni pravdnik zaplenil. Pri vzklicni obravnavi je bila zaplemba ene polovice potrjena, češ, da se v članku namenoma žali spoštovanje do vladarja.

DEMONSTRACIJE RADI PODRAŽENJA KRUHA.

Nahod, 13. novembra. Radi podraženja kruha so bile tu predvčerajšnjim in včeraj demonstracije. Orožništvo je moralo izprazniti trg. Več oseb je bilo aretiranih, ranjen ni nihče.

STAVKA PEKOVSKIH POMOČNIKOV.

Praga, 13. nov. Tu je pričelo stavkati 1400 pekovskih pomočnikov. 200 pomočnikov se je s svojimi mojstri pogodilo in ne stavka.

NEMŠKI CESAR NA ANGLEŠKEM.

Windsor, 13. nov. Pri včerajšnjem galaobedu sta nemški cesar in angleški kralj izmenjala jako prisrčne napitnice.

RUMUNSKA PROTI ALKOHOLIZMU.

Bukarest, 13. novembra. Parlamentarizma komisija za ureditev kmečkih razmer v Rumuniji je sprejela predlog za uvedbo gostilniškega monopola. V vaseh in trgih smejo alkoholne pijače točiti le oblasti. Na 450 rod-bin pride ena gostilna. Gostilničar ne sme biti žid, Gostilničar dobi od države mesečno plačo, a se mora pod kaznijo zavezati, da pijače ne bo dajal na upanje. V poslovanje gostiln se uvedejo »uradne ure«. V nedeljah in praz-nikih gostilne pred 11. uro dopoldne ne smejo biti odprte. Ta zakon stopi v veljavo dne 1. aprila 1908.

NUNZIO NASI.

Rim, 13. novembra. Zasliševanje prič se nadaljuje. Nasi je svojemu rojstnemu mestu naklonil 326.000 lir podpore. Nasi je organiziral celo mafijo, da je zakrivala njegove mal-verzacije. Od 700.000 lir, ki so bile vpisane, da so kot podpore učiteljem plačane, bi mo-

ralo biti v Rimu izplačanih 266.000 lir, a v resnici so dobili učitelji samo 16.000 lir, in 250.000 lir je nekam izginilo. Več tisoč lir je dal Nasi svojemu prijatelju Piazza, češ, da je iznašel stroj, ki z elektriko ubija trtno uš. V napoljskem muzeju je izginilo 500.000 lir. Ko je Nasi zapustil svojo službo kot minister, je uničil vse brzojavke, ki jih je odposlal.

Globoko potrtem srcem javlja podpisani v svojem imenu kakor tudi v imenu svojih bratov vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo odpoklicati v boljše življenje našega iskreno ljubljene- ga očeta, gospoda

Franceta Kunaver
meščana ljubljanskega

ki so sinoči ob pol 11. uri, prevideni s sv. zakramenti za umirajočca, po dolgi mučni bolezni v 82. letu svoje starosti izdihnil svojo dušo. 2576

Pogreb predragega pokojnika bo jutri, v četrtek, dopoldne ob 9. uri na pokopališče Sv. Marije na Golem.

Sv. maše zadušnice se bodo brale na Golem in v raznih drugih cerkvah. Nepozabnega rajnega priporočam v pobožno molitev in blag spomin.

Golo, 13. nov. 1907.

Janez Kunaver,
župnik.

Gospod, ki je dovršil trgovsko šolo, z znanjem slovenskega, nemškega in italijan- skega jezika, išče službe. — Naslov pove iz prijaznosti upravništvu »Slovenca«. 2539 3—3

LIVOVKO

1902 letnik, ima na prodaj franko 4 litre za 9 K 60 v., 6 let stari tropinovec 2 litra 5 K 60 v., graščinsko oskrbništvu Golitsch, p. Konjice Štajarsko. 2498 13—4

:: :: Išče se :: ::

urednika
za list »Mir«.

Pogoji po dogovoru.
Nastop čimprej. :: ::

Ponudbe: 2571 1—1

»Katol. polit. in gosp. društvo za Slovence na Horoškem v Celovcu.

Aviso!

Vojaška uprava kupi po trgovskih običajih postavljeno v oskrbovalno skladišče

v Mariboru	200 m ³	trdih	drva skladiščne kakovosti.
v Celju	500	»	
v Trstu	1000	»	
v Celovcu	1500	mehkih	
v Ljubljani	800	trdih	
v Gorici	1300	»	

Zadevne zagotovitve obravnave bodo pri imenovanih vojaških oskrbovalnih skladiščih in sicer v Mariboru 15. za Maribor in Celje, v Trstu 19., v Celovcu 21., v Ljubljani 25. in v Gorici 28. novembra 1907.

Kolkovane prodajne ponudbe morajo najpozneje do 10. ure dopoldne dospeti pri označenih obravnavalnih mestih, kjer se tudi lahko povzamejo natančnejši pogoji iz tamkaj razgrnjenih popolnih nakupnih avis in uzančnih zvezkov.

V Gradcu v oktobru 1907.

2520 1—1

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Zagrebska delniška pivovarna

se usoja p. n. gostilničarjem v Ljubljani in na deželi vljudno naznaniti, da je po priporočilu gostilniške zadruge **otvorila**

zalogo piva v Ljubljani.

Pivo je zajamčeno izborne kakovosti, cene zmerne, tako, da lahko tekmuje z vsako drugo pivovarno, in to tembolj, ker je pivovarna zunaj vsakega kartela.

Za točno in vestno postrežbo se jamči in prosi za mnogobrojna naročila. Naročila sprejema zastopnik naše zaloge, gosp.

FRAN ROJNIK v Ljubljani,

ki daje tudi vsa natančnejša pojasnila.

Klet se nahaja v Spodnji Šiški št. 180.

2575 3—1

V zakup se odda za tri leta zaporedoma

2572 1—1

vinograd v Logu
katastralne občine Budanje in

vinograd pri Št. Martinu

pri Zapužah. Odda se tudi stelja v gozdu Zabrd, gmanjski del pri izvirku Hubeljna in na Zatropi. Dottičniki naj se oglasijo pri lastniku Ivanu Defranceschi v Šturijah ter se morajo izkazati o sposobnosti zakupa.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev
Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12 Štev. telefona 210.
priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne
marčno pivo v sodcih in steklenicah. 2469 150—38

Ustanovni občni zbor Zveze telovadnih odsekov.

Preteklo nedeljo so se zbrali v lepo okrašeni telovadnici Slov. kršč. soc. zveze v Ljubljani zastopniki in odposlanci vseh telovadnih odsekov. Zastopani so bili sledeči odseki: Ljubljana, St. Vid nad Ljubljano, Škofjaloška, Tržič, Jesenice, Kamnik, D. M. Polje, Idrija, Morjav, Trbovlje in Metlika. Vseh zastopnikov in odposlancev je bilo 140. Posebno pozornost so vzbujali jeseniški mladeniči, ki so prišli, 12 po številu, v pestri narodni noši. Zastopniki odsekov so se zbrali z namenom, da si ustanove središče — Zvezo.

Točno ob 10. uri je otvoril predsednik pripravljalnega odbora br. dr. Lovro Pogačnik zborovanje. V iskrenih besedah je pozdravil zastopnike in odposlance odsekov, dalje zastopnika državnih poslancev g. Fr. Povšeta, zastopnika Slov. kršč. soc. zveze, gosp. Luka Simolinarja in na zborovanju navzočega prijatelja naše mladine gosp. dr. A. Ušeničnika.

Poslanec g. Povše nato burno pozdravljen izjavi: Dragi slovenski fantje! Z veseljem sem pohitel domu med vas, da se med našo mladino pomladim in poživim in da z vami skupno manifestiram, da pomeni Slovenec toliko kot veren kristjan. Mens sana in corpore sano ste si napisali na svoj prapor. Prav je tako, da se je tudi med našo mladino pričelo gibanje v tem smislu. Z veseljem se spominjam dni, ko sem bil povabljen in se udeležil prvega sestanka hrvatske katoliške mladine. Zborovali smo tedaj v Zagrebu v lepi Sokolovi dvorani. In pri nas? Kako drugače! Tudi vi ste mladi naši Sokoli, katerih prva in glavna skrb bodi, da bodo ostala načela naših pradedov vedno med vami. Pozdravljam Vas v svojem in tudi v imenu ožjih svojih tovarišev v »Slovenskem klubu«. Bog blagoslovi Vaše delo, ki naj bo posvečeno blagru našega naroda! (Burno odobravanje.)

Br. Pogačnik se zahvaljuje za iskrene, navdušujoče besede gospoda poslanca in preide nato na dnevni red. V svojem poročilu se spominja brat predsednik razvoja telovadne ideje med Slovenci. Povdarja, da si slovenski Sokoli zato niso mogli ugraditi zaupanja med našim ljudstvom, ker so zalezli v ljudstvu sovražna, zato jih je zadela obsodba naroda. Nas so prav ti Sokoli sramotili že koj od početka, toda njih sramotenje je padlo na njih same nazaj, naše vrste pa se množe in rastejo tako, da imamo že danes, po prvem letu našega obstanka nad 300 mladeničev — telovadcev. Ideja telovadska si je pridobila tal med našim ljudstvom, med zdravno njegovo mladino in v trdni veri smemo pričakovati, da se bo ta ideja razširjala od leta do leta. Mi smo telovadci, obenem pa smo tudi verni katoličani. Mi nočemo samo trdnih teles, temveč tudi plemenitih src in izobraženih duhov. Krepka volja, nepremagljiv značaj to je naš vzor, kateremu slediti je naša naloga vsikdar! — Telovadci so z burnim odobravanjem sprejeli te besede.

Nato podeli br. predsednik besedo predsedniku ljubljanskega telovadnega odseka br. Ivanu Podlesniku. Isti navdušeno pozdravljen govori o namenu in nalogi zveze ter povdarja, da bo morala Zveza zlasti prvič skrbeti, da svoje članstvo še bolj razširi. Če smo že v prvem letu ustanovili 12 odsekov, bodimo prepričani, da se bo v drugem letu to število najmanj podvojilo. Že prvo leto smo razširili naše delovanje izven mej ožje naše domovine, v drugem letu pa bomo morali še več pozornosti posvetiti zeleni štajerski in če le mogoče tudi vedno objokovani naši Koroški. Drugič bo morala Zveza skrbeti, da se izvede notranje delo v vsakem odseku do skrajne meje natančnosti. Delo v vsakem odseku razpade na dve strani v organizatorično in tehnično. Oboje delo se mora razvijati sorazmerno, eno ne sme zamoriti drugega. V svrhu nadzorstva tega dela si bo morala izvoliti zveza nadzornike, ki bodo oboje delo natančno nadzorovali in pridno poročali o uspehih in neuspehih. Tretjič bo moral zvezni vaditeljski zbor posebno pozornost obračati na disciplino v odsekih in na pravilno, programatično gojenje enotne telovadbe v vseh odsekih. Vodstvo Zveze pa bo moralo četrtič skrbeti tudi, da se da večkrat med letom prilika odsekom, da polagajo na skupnih javnih telovadbah račune o svojem delu. Lepi govor je bil sprejet z živahnimi »Na zdar« klici.

Zatem prečita br. Puc poslovnik Zvezin, ki se je sprejel.

Br. Alb. Jeločnik predlaga nato, da naj se Zvezino predsedništvo pokloni presvitlему našemu vladiki dr. Ant. Bonaventuri Jegliču, katerega naj zagotovijo udanosti mladine, ki se zbira v naših vrstah.

Predlog je bil z velikim navdušenjem sprejet.

Temu predlogu so sledile volitve predsedništva. Na predlog br. Podlesnika je bila z navdušenjem sprejeta sledeča kandidatna lista: predsednikom Zveze br. dr. Lovro Pogačnik. Ostali člani predsedništva so: podpredsednik br. Ivan Podlesnik, tajnik br. Franc Puc, blagajnik br. Valentin Zabret. Načelnikom Zveze pa je bil med iskrenim odobravanjem proglašen br. Albert Jeločnik. Poleg predsedništva sestoji odbor Zveze še iz vseh točasnih predsednikov telovadnih odsekov. Revizorjem pa so bili voljeni bratje Josip Lončar, Karol Čuk in Ivan Jovan.

Po volitvi se oglasi k besedi br. Franc Puc, ki govori: Med našo organizacijo spada

telovadni odsek Blaž Potočnikove čitalnice v St. Vidu nad Ljubljano. Ta odsek je bil ustanovljen prvi za ljubljanskim in deluje zelo živahno. Člani njegovi so po večini ondotni obrtniški pomočniki. Odsek vodi poleg navdušenih mladeničev veleč. g. Val. Zabret, ki ima v ondotnem šolskem vodji Ivanu Žirovniku strastnega političnega nasprotnika. Ker so odsekovi člani svojemu voditelju udani, to je učitelja Žirovnika, ki skuša na vse mogoče načine odtegniti pošteno šentviško mladino njihovi organizaciji. Pri tem svojem namenu pa se poslužuje sredstev, ki so gotovo vse obsodbe vredna. V obrtno-nadaljevalni šoli med uradnimi urami meče krog sebe psovke naših političnih nasprotnikov n. pr. »čuki«, »ne bodite čuki« itd., za kar imamo priče, ki to dejstvo lahko vsak čas potrdijo.

Na današnjem zboru so zbrani zastopniki dvanajstih telovadnih odsekov, v katerih je organiziranih nad 300 poštenih mladeničev. V imenu vseh teh mladeničev protestiramo, da bi kateregakoli člana naše organizacije napadal ljudskošolski učitelj v času, ko bi ga moral poučevati, t. j. med svojimi uradnimi urami. Na žalitve izven šole si bodo člani že sami znali iskati zadoščenja.

Člane šentviškega telovadnega odseka pa pozivljamo, da odslej možu, ki ima tako malo takta, da napada svoje učence s psovkami, ne izkazujejo prav nobene časti več, brez ozira na to, da je bil Žirovnik morda kdaj njih učitelj.

Predsednik br. dr. Pogačnik: Protestiramo. Po lastni inicijativi, ker smo dolžni to svoji časti, časti poštenih mladeničev. Protestiramo proti napadom ljudskošolskega učitelja in sicer zato, ker so bili napadi storjeni tamkaj, kjer jih napadeni ne morejo odbiti, v šoli namreč. Zanašajoč se na šolsko disciplino se je drznil učitelj napadati s psovkami svoje učence. To je škandal! Protest je bil sprejet z ogorčenjem proti Žirovniku.

Br. Albert Jeločnik se oglasi k besedi in utemeljuje samostojni svoj predlog glede skupnega glasila. Po njegovem naročilu je bilo sklenjeno, da ima Zvezni odbor preštudirati vprašanje glede glasila in pospešiti izdajo istega.

Dalje predlaga isti govornik: Večkrat in zlasti v zadnjem času se je zgodilo, da so bili pri naših zavodih nastavljeni ljudje, ki niso našega mišljenja, ki so nam celo nasprotni. To je nezdravo. Zato želimo, da se pri oddaji služb upoštevajo v prvi vrsti naši mladeniči, protestiramo pa, da bi se nastavljali naši politični nasprotniki. Svoji k svojim! Izvedimo tudi tukaj reformo! (Gromovito odobravanje.)

Z Jesenic je došel sledeči pozdrav: Telovadcem Na zdar! Dr. Krek, dr. Benkovič, Jeriha, Mohar, Demšar, Moškerc, Čebuli.

Telovadci pa so zborovateljem strokovnih društev odgovorili: Armada armadi Na zdar!

Ob polu dvanajsti uri je zaključil predsednik lepo dopoldansko zborovanje.

Skupnega obeda v hotelu »Jan« se je udeležilo 76 telovadcev: Med obedom so svirali vrli tamburaši telovadci iz D. M. v Polju pod spretnim vodstvom ondotnega požrtvovalnega, vzglednega učitelja gospoda Hlebca. Čuli smo tudi lepe napitnice. Br. Podlesnik je nazdravljaj priučujočemu prijatelju mladih vrst, veleč. g. kanoniku Šiški. Brat Zupan, predsednik trboveljskega telovadnega odseka je prinesel pozdrave štajerskih telovadcev. Veleč. g. kanonik Šiška je nazdravljaj v krasnih navdušujočih besedah Zvezi, istotako č. g. kaplan Zabret, ki je primerjal v lepem svojem govoru Zvezo z vzhajajočim solncem, ki bo vzbudilo mladino in poživelo delo. Br. Stefan Erman je napival požrtvovalnosti in delavnosti g. učitelja Hlebca. »Takih učiteljev nam je treba, ki se ne sramujejo iti med ljudstvo. Učiteljev naših!« G. učitelj se je zahvalil za lepo napitnico in povdaril veselje, ki ga ima pri delu med pošteno slovensko mladino. Čuli smo še lepe besede iz ust kamniškega in jeseniškega predsednika. Mladeniči iz D. M. Polja pa so zapeli par lepih zborov.

Nato so izvršili mladi člani naraščaja v veliki dvorani »Uniona« vzorni nastop, ki je izpadel zelo lepo in pokazal, da vadi zbor pod spretnim, razumnim in požrtvovalnim učiteljem.

Temu sta sledili seji odbora in vaditeljskega zbora. Važen sklep iz seje odbora je, da se nabavi takoj uniforma; pri seji vaditeljskega zbora pa je bilo sklenjeno, da bodi prva Zvezna javna telovadba meseca januarja v Ljubljani.

Podnačelnikom Zveze pa je bil izvoljen jeseniški načelnik br. M. Žen.

Za nadzornike, ki imajo v imenu Zveze nadzorovati odseke v njih organizatoričnem delu, so bili izvoljeni pri odborovi seji brat Karol Čuk, Valentin Zabret, Franc Puc in Ivan Podlesnik. Pri vaditeljski seji pa za nadzornike, ki imajo v tehničnem telovadskem oziru nadzorovati odseke, bratje Jeločnik, Schöff, Pavlin in Kržan.

Ob 6. uri zvečer so se zborovali razšli.

Bil je to lep dan, dan naše mladine, ki je z vzornim svojim nastopom pokazala, da je izšla iz šole, kjer je temelj podluki disciplina in iz vrst, ki so si zapisale na svoj prapor: poštenost.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj za konfekcijsko delo

— Anton Prebelič —

2131 Predgrad pri Kočevju. 3—3

Preselitev trgovine.

Uljudno javljamo, da smo znatno povečali svojo

zalogo pohištva

in trgovino iz Šodnijskih ulic

preselili v ljubljanski kolizej

Marije Terezije cesta 11. 2550 4—2 (Samo v Kolizeju.)

Se priporočamo

Puc & Comp.



C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik

1000 52—7

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča naslednje preizkušene izdelke.

Salmijakove pastile, preizkušene, olajšujejo hripavost in kašelj, razkrajajo sliz. 1 škatljica stane 20 h, 11 škatljic stane 2 kroni.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena polliterska stekl. 2 kroni. Poštni zavoj s 3 steklenicami K 660 franko zaboj in poština.

Tinktura za želodec je želodec krepilno, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

Važna novost!

Anton Medved: Za pravdo in srce.

Tragedija v petih dejanjih.

Cena knjige v elegantni vezavi K 3.50. Ker se bo novembra meseca igrala drama v ljubljanskem gledališču, oddajamo knjigo na pesnikovo željo onemu, ki jo naroči in plača pred koncem novembra, za skrajno znižano ceno K 2.50 v elegantni vezavi.

Ta drama je izboren donesek za izpopolnitev slovenskega dramatičnega slovstva za ljudske odre, katerim sploh jako manjka primernih igrokazov. Zelo laskavo in vseskozi nepristransko oceno je prinesel dne 10. oktobra t. l. »Slovenec«. Zlasti ugodno je ocenil dramo »Slov. Narod«, »Ljubljanski Zvon« in »Slovenec« pred osmimi leti, ko se je prvič uprizorila v ljubljanskem gledališču.

Obenem priporočamo tudi:

2316 12—11

Anton Medved: Poezije. Cena K 3.80, eleg. vez. K 5.—.

Gotovo je še vsakemu znano, koliko priznanja so našle te poezije in kako pohvalno se je izrekla kritika vseh slovenskih časopisov.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Trgovci z vinom!

2178 16—15

Ob priliki naročil ne pozabite na domačo tvrdko

Bratje Lučić-Roki ::

Vis (Lissa) Dalmcija

ki ima v zalogi **viška vina** ter jih pošilja v svojih sodih najbolj sloveča na drobno in debelo počenši od 30 litrov naprej, po zmernih cenah, ne boječ se nikake konkurence. — **viški opol in belo vino**

Naš poznani radi svoje dobrote in izbornosti ne potrebuje nobenega priporočila, ker se priporočata sama, torej trgovci, požurite se!

Odjemalcom na debelo dajemo popust. — Vzorce na zahtevo brezplačno. — Za pristočnost naših vin jamčimo. —

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. (Tehniške ocene in načrti **zastonj**, ko se poveri :: :: :: :: pogodba) :: :: :: ::

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik
Ljubljana 2457 4
Beethovnovе ulice 4. Brzjavlj: Lachnik, Ljubljana.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Išče se občinski, zajedno posojilniški tajnik.

Plača po dogovoru. — Prošnje se naj blagovole vpsolati do 22. t. m. županstvu v Knežaku, Notranjsko.

Opozori se

pri nakupu jesenskega in zimskega blaga za moške in ženske obleke na blizu 40 let obstoječo tvrdko

R. MIKLAUC

LJUBLJANA, 2299 15-7

Stritarjeve (Špitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se določijo vzorci.

Išče se **mlinar**

Nastop takoj. Janez Burja

2556 2-2 Rečica, p. Bled.

3 ali 4 mizarske pomočnike

zmožne vsakovrstnega mizarskega dela, sprejme proti dobri plači po dogovoru

JAKOB SERNEL 2535 6-2

mizar v Begunjah šte. 6 pri Cerknici.

2 prodajalni 2

ena na vogalu, se dasta ceno v najem v hiši na Poljanski cesti 22 (blizu nove gimnazije).

2543 3-2

IVAN KREGAR
pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

se priporoča velečas. cerkvenim predstojništvom v obilna naročila ter si usoja naznaniti, da se nahaja njegova

delavnica

odslej na

Elizabetni cesti

blizu samostana oo. Jezuitov in nasproti Jožefinuma. 565 3

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezo in navadno, za oboke in zidovje priporoča v poljubni množini

A. KORI, BOROVNICA.

Nova hiša

stoječa ob glavni cesti, na prav lepem kraju, v kateri je posebno dobro vpeljana gostilna in še dve drugi dobro ideočljivi, se prodaja radi bolehnosti lastnika pod prav ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje **Franco Vodišek** v gostilni pri „Buru“, Spodnja Šiška št. 205.

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 79

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobl se tudi kraj po životni meri.

Lepa prilika!

Hiša

z gospodarskim poslopijem in lepim vrtom, pripravna za vsako obrt, poleg dolenskega kolodvora v Ljubljani se prodaja iz proste roke.

2464 6-5 Naslov vprav. „Slovenca“.

Najcenejše

dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu le preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR v Ljubljani

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.

Prešernove ulice šte. 4. 165 52-53

Popravila točno in ceno.

izurjena

2 mizarska pomočnika

sprejme v trajno delo proti dobri plači **A. Rojina**, mizarski mojster, Ljubljana, Wolfve ulice šte. 6. 2552 3-1



Ivan Demšar
podkovski kovač in izdelovatelj vozov v Ljubljani
:: Marije Terezije cesta št. 6 ::
priporoča svojo veliko zalogo kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih, po jako nizki ceni.
Sprejme se v pouk tudi več učencev.



Službe dacarjev.

V deželno dacarsko službo, in sicer na mesta pomočnikov sprejme se pod običajnimi pogoji nekaj izvežbanih dacarjev in nekaj vajencev. Prednost imajo samci in prosilci z znanjem obeh deželnih jezikov.

Lastnoročno pisane prošnje, katerim je priložiti spričevala o študijah, o sedanjem službovanju, je vložiti najkasneje do 20. novembra t. l. pri nadzorništvu deželne naklade v Ljubljani.

Vse šolske potrebščine najcenejše in najboljše priporoča 2108 7
I. Toni, Ljubljana
Sv. Petra cesta 31.
Naročila po pošti najtočneje.



Zahtevajte zastonj
in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih, god. benega orodja, jeklenega in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura	K 3.-
švic. izvir. „Roskopf“ pat. ura	5.-
registr. „Adler Roskopf“, nikel remont. s sidro	7.-
Goldin rem. ura „Luna“, kolese z dvojnimi plaščem	8.50
srebr. rem. ura „Gloria“	8.40
„dvojni plašč“	12.50
oklep. verižica z rincečo na pero in karab., 15 gr težka	2.80
ura s kukavico K 8.50, budilka K 2.90, kuhinjska ura K 3.-	10.50
švarcvaldska ura K 2.80.	

Za vsako uro 3letno pisмено jamstvo!
Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**, c. in kr. dvorni založnik v Mostu (Brüx) 654, Češko. 2315 1-4

Istrska :: vina

beli moškat, belo vino, ru-deče, teran, ter vinsko žganje se dobiva pri vinogradniku **Antoniju Ferlan di Giorgio**, v Rovinju, Istra.

2421 24-7

Razpošiljam nastopne najfinejše mesne izdelke:

Fine kranj. klobase, 11 kom.	gld. 1.-
hrenovka	1.-
salame iz gnjati, kg	1.20
Brunšviške klobase	80
Gnjati à la praške	1.-
Peršut in care	90

Razpošiljam vse proti povzetju od 5 kg naprej.

Se priporočam 2510 6-3
M. MODIC, Šiška pri Ljubljani.

Naprava vodnjakov.

Slavnemu p. n. občinstvu se priporočam za naravo betoniranih vodnjakov, studenčnih in cistern ali kapnik, ter sploh za razna dela pri vodovodih vsake vrste.

Velespoštovanjem

ANDREJ FRANTAR

vodnjakarski mojster 2540 2

Poženk, pošta Cerklje pri Kranju.

Podružnica i v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča promese na ogrske premijske srečke
cele à K 12.—, polovice à K 7.— 15. novembra K 300.000
promese na 4% ogrske hipotečne srečke à K 4.— 15. „ „ 70.000
promese na 3% zemeljske srečke l. à K 5.— 16. „ „ 90.000
Vse tri promese skupno le K 19.—.

Podružnica i v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“ ::

Danes v sredo nov spored.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po znani ceni.